

— Թրապիզոնի տեղափոխումը
կէօրէ, Ասիոյ նամական տարած-
նուն, մասը հաշին 13 ինտէ լիմանը
մէջքերուն պին գտար Ապագ մէ-
հաճութիւնը պարագ հարեքէթ իյնէմիշ
տիր: Մէհաճութիւնը մէջքումէյի, Թի-
րէպոյի, Իյնէպոյի վէ էրէյիւնէ չը-
գարաճագ տըր: Մէհաճութիւնը նազլիէ
վարորու թէքըր Թրապիզոն կիտիպ
սայիր մէհաճութիւնը ալաճագ տըր:

— Սինոպ թէքըրսին տէ միւսէտ-
տէտէն ինչա օրունան Բէյթի Մէսրէթ
նամ գործէթի հիւսնունունու պիր
չէքիւն վարորու չէքէք Տէրիսաա-
տէթէ կէթիւմէքտէ օրունուն Սինոպ-
տան ալընան պիր թէլէկրաֆիսմէ մա-
էլիստէն անյաշլըմը տըր:

— Պիր վագըթտան պէրու Սիննէ-
տէ լէնկէրէնտազ օլան Բարթալ վա-
րորը հիւսնունունու էվլէիսի կիւն Տէ-
րիսաաաաթէ միւսաաթէթ իյնէմիշ տիր:
Վարորը մէջքիւր ազ կիւնտէն թէք-
ըր Սիննէտէ կիտէճէք տիր:

— Նէօլօղոս զաղէթաքնտա օգուն-
մուշ տուր:

Այսրըմըմը խոսուսի խապէրէրէ
կէօրէ, Եունան մէճիսի վիւքէլաքը,
Թէտարիքաթը պահիւնէ լիւզունի
հազգընտա պիր չօգ տէֆա թէքէք-
ըր իյնէմիշ տիր:

Թէէմին օրունունունու կէօրէ, Եուն-
ան հիւքիւմէթի Ամէրիգա վէ Տանի-
մարգատան տէօրթ պէշ զըրնը իշթի-
րաքնա գարար վիւքիշ տիր:

— Լիւքնօլտան ալընան խապէրէրէ
կէօրէ, Հինտիսի պանքէրէրի, Ին-
կիլիդ չինտիսիանըն Սիւլիւման է-
հալիսի թահթը քիֆաթիստէ օլա-
րագ Պապը Ալիէն 20 միւսն ինկիլիդ
լիւրաք իսթիքրագ վիւքիւնէ մէյալ
իմիշէր: (Վ. Հէրըմ)

— Պէշէգա լրտաքնտա պոլունտա
ինկիլիդ տունանունա պու քէրէրէ Ի-
քի գըրնը տահա իլալէ օրունուն
տուր: Լիւմանը մէջքիւրտէ պոլունան
ինկիլիդ սէֆաթիսի պոլունալա 27 է
իլալաղ օրունուն տուր:

— Պիր վագըթտան պէրու քիլիսէ
վէ սինալօլալարըն չըգարաքարը
պիւնէթէր Եէրիսն Եէհիւն էմանթի (10)
վէ 20 բալալըգ գուրօլար իկրաճ Ի-
տէճէյի Օմանը զաղէթաքը Եաղը-
քօր:

— Սալթանաթը սէնիէնին Բարիս սէ-
ֆիւրի Արիֆի բաշա հաղրէթիւրի տիւն
վէտալաշմագ իւզըն հուզուրը Եահա-
նէնէ չըգարագ չէրէֆիսն նայիլ օլուն
տուր:

Բաշայի միւշարիւյն հաղրէթիւրի
կէլէճէք հաթթա Մարսիւսա բոստա
վարօրույա սէմի մէմուրիէթիսն
միւթէվէճիսն հարեքէթ իտէճէք
տիր:

— Ատլիէն նազըրը տէվլէթիւ Սաթի-
վէթ բաշա հաղրէթիւրի էվլէիսի կիւն
սարաքը հիւսնունունու կիտէրէք պիր
գաշ սաաթ զաթը հաղրէթի Բատիշա-
հի իւն միւսաթ իյնէմիշ տիր:

— Մապէյնը հիւսնունունու պաշ քեա-
թիպի տէվլէթիւ Սաթի բաշա հաղ-
րէթիւրի էվլէիսի կիւն Պապը Ալիէն
աղիմէթի Սատրապամ հաղրէթիւրի
իւն միւլա, տիւ իյնէմիշ տիր:

— Իթալիս սէֆիւրի միւսիւ գօնթ
Գորթի տիւն Պապը Ալիտէ Սատրա-
րամ հաղրէթիւրի իւն միւսաթ իյնէ-
միշ տիր:

— Իրան սէֆիւրի տէվլէթիւ Մօհսին
խան հաղրէթիւրի կէլէն բաղար կիւ-
նիւ հուզուրը Եահանէնէ չըգարագ:

չահամէթիւ շահ հաղրէթիւրիստ
միշ օլունունու պիր գըրնա թէլէ
նամէյի զաթը բատիշահիւրիսն
տիր, վէ պատէհու զաթը հա-
րատիշահի իւն խալի միւստէթ-
լագաթ իյնէմիշ տիր:

— Դալաթան պէյիւք պա-
լէրի էվլէիսի կիւն Պապը Սատրա-
պամ հաղրէթիւրի իւն գաթ իյնէ-
միշ տիր:

Լէվլէնթ Հէրըլտան պու պապտ-
տիլի մալիւմաթ կէօրէ, միւլը
մէջքիւրտէ Եէնի պիր իսթիք-
չին թէլէքէր օրունուն տուր:

— Պէլիքա սէֆիւրի միւսիւ գ-
տիւն հուզուրը Եահանէնէ չը-
աքը:

— Լէվլէնթ Հէրըլտան օգուն-
ունան կէօրէ, խապիսիսնէլէրա-
թիստամ օլունունու իւզըն Ալա-
սէֆիւրի Բէնիս Բէօնի մատամար-
սըթալա Տրէսթ չէհիսնէն էն
11 բահիպէն, սարաքը հիւսն-
ուն պիր տայիւրէսիստէ քեաթիւ-
սարիֆաթը ճէպը հիւսնունունու
վիւնէ օլունունունու օլան խաթա-
նէտէ իսթիստամ օլունունու տը:

— Խաթիսիսնէլէրիսն էվաղիթը-
նը Իթմալ իշին Եէտի գուլտէ միր
Եօլ ըթապիստէ գուրպիստէ Եաա-
վէ Եաստըգ իմալ իթմէք իւզըն պիր
ֆապիգա թէլէսիս օլունուն տուր:

— Մէվաղընի հարպիստէն թոնու-
լան Պուլար Եսիւրէրիստէն պիր Դաշ-
տանէսի տահա սալը աշալմը Խա-
թէլէթի Տէրիսաաաթէթ կէթիւրիպ
թահթը թէվլէթա ալընտըլար:

— Տէրիսաաթէթ մատամալարընան
օլունու Բարիստէ պոլունան պիր Դաշ-
մատամալարըն հիւսնունունու մէրու-
հիւրի Օմանիսն իշին պիր ինանէ գ-
թիւր Բաշայի իւն միւսաթ իյնէմիշ
տիր:

— Վիւննաթա թապու նէշը օլունան
Տանիւպ նամ զաղէթաքտա օգունուն-
ունան կէօրէ, Ալ վալունտան իպարէթ
պիր գաթար սիլաճ վէ միւսիսմաթ
Եիւքիւ օլունուն հալտէ Բրէսպուրի-
տան հարեքէթ իտիպ թրիսթէնէ կի-
տէճէք տիր: Պիր Եունան կէմիսի Թը-
րիէսթէտէն Եսլահա վէ միւսիսմաթը
մէջքիւրէյի ալըպ Եունանիսթանա
կէթիւրէնէք իմիշ:

— Բալիւլաթտան աթիստէթի թէլէկ-
րագաթ օլունուն տուր:

— Նիւքիստէ պոլունան Գարատաղ
պէյի հոկտեմբը 11 է գատար միւ-
թաթէք իտիւմէսին Եմի իթմիշ տիր:
Բէնիսը միւսիսիւյն, զըշ օրունուն
լարը իշին հաղըլըգ կէթիւրիս իւն
պէրապէր, Գոլապէն վէ Բուղ գալա-
լարըն հիւսնուն իթմէքէք գարար վիւ-
միշ տիր:

— Իթմիւլաթ ԹէՏԱՐԻԻԲԱԹԻ ՀԱՐ-
ՊԻՆՍԻ

Կաղէթ տը Լ'Ալմանը տիւ Նօր զա-
ղէթաքնտա օգունունունու կէօրէ,
Իթալիս տէվլէթի, տաղ մուհարէպէ-
սինէ մալուսու օլան թապուրաքըն
մըգտարըն 20 տէն 36 թապուրա իպ-
լաղ իյնէմիշ տիր: Ղաղէթայի մէջքիւր
չէօյլէ իլալէ իտիսթօր: Իթալիս տէվ-
լէթի տաղ իթմիսթէքաթ ինչաթընը
տալի կէթիւրիսն իւն պարտըրէթօր
Նատըլ Գուրիս Մէրգանթիլ զաղէ-
թաքնտա օգունունուն տուր, կէլէն կիւն-
լէր իւն ժէնէրալտան իպարէթ պիր
գաթիսթի, Պորթիստ օլալընտան Բիւսն

Եօլունու քէսմէք իշին, Ալթուր թէք-
էրիստէ ինչա օլունունունու օլան իս-
թիսթէքաթ մուսիսնէն իյնէթիւր:
Բօմաթան Վիւննան Գորէսթօնտան
Բօլիթիք զաղէթաքնա Եաղտըլարը-
նա կէօրէ, անգարիպ բարլամէնթօնա
թապտիւ օլունունունու պիւսնէն հար-
պիսնէ միւսիսի սիւարի ալալարըն
20 տէն 30 թապուրա իպալիսի թէք-
լիթ իտիսթօր իմիշ, Վիւննաթա պաթ-
լան թրամէնպալթ զաղէթաքնա Բօ-
մաթան ալտըր թէլէկրաֆիսմէնէ կէ-
րէ, Իթալիս հիւքիւմէթի, սօն պահար
թալիսթիւրիսն իթմաթ վիւրիւթի օլուն-
ուն հալտէ 30 պին իսթիսթաթ սաթ-
րինէ Եօլ վիւրմէյի տիր: Մէջքիւր
զաղէթա չէօյլէ իլալէ իտիսթօր: Ինչպիսի
հալտիսի Եօյլէ պիր մէվունգ մէն-
պատտն ալտըգ քի սաթիս օլունունուն
ալա շիւպէն իթմէյի:

— Բէնէքտէն Սեպտ. 26 թարիսիլէ
Լէվանթ Հէրալտ զաղէթաքնա Եաղը-
լան պիր մէթուպտան միւսթալթէն
տիր:

Բէնէք օրտուկէահը հիւսնունուն-
տա պիր խալը թապուր Բիտտէ ասա-
քիւր իւն պիր գաշ պաթարա թօր
պոլունունունու տըր: Պունտան պաշ-
գա Արտանունա տէօրթ թապուր ա-
սաքիւր շահանէ մէվունտ իսէ տէ,
Գարս թարիսիլէ Արտանուն իւզըն
օն թապուր գատար Բիտտէ իւն պիր
մըգտար սիւարի ասաքիւր շահանէ
հարեքէթ իթմէքտէ պոլունունուն
տան, Արտանունա պոլունուն ասա-
քիւր տալի Եաղընտա մահէլի մէջքիւր
իւզընէն Եիւրիսթէնէք տիր:

Հիւսնուն, սաղտան Գարս վէ սօլ-
տան Արտանուն վէ մէրքէթտէն Բէնէք
ասաքիւրիլէ իւն օլունունունունուն
Բուսիալըլար ալալաճէլէ Բիւսնաթ, վէ
Լէվանթ Հէրալտ ալալա իյ-
լէմէլէր իսէ, իւն տէքէլ արտանուն
գալաճագար տըր: Սեպտեմբըրին 22
սինտէ միւրալալ Հասան պէյ, չէհիսն
Եսիւր տիւրալարը ալթընա գատար
պիր քէլթ իյնէմիշ տիր: Եսիւր տիւր-
լար տիւրիսիլիս, Արտանուն ալթըր
ալթմագ, Ժէնէրալ Լօրիս Մէլիգօֆուն
պիւթիսթէ իսթիսթէքաթ հէտմ իթ-
տիսթէք, պոլունուն Եէրիսն պիրի
Գարս վէ տիւրի Բէնէք ճատտէլէրի-
նէ նազըր օլունու իւզըն թապա-
ինչա իթալիսիստէն իւնի կէլիւ-
տիր:

Բուսիալըն Արտանուն տէօրթ
թապուր Բիտտէ, պիր ալալ սիւարի
վէ Եիւրիսի տէօրթ բարէ թօրտան ի-
պարէթ պիր գուլվէլէրի պոլունունուն-
տա իտի իսէ տէ, Եաղընտա տօգուլ
օն թապուր իտաթալալարը Բիւս-
նէթ իտիսթիստէն, արաղիլի Օմա-
նիստէն գապիլ իտիսթիստէն պիւսթի
գըտէն պու սօն մէվլէրը մուհաթա-
գա արաղիստէն պոլունունունունուն
լաշլըր: Արտանուն իւրի ալթմագ
Օմանըլը բլանը տալիսիստէ տէյիլ
իսէ տէ, մահէլի մէջքիւր կէրուէն
ալթմագը հալտէ, Եսիւրիսն մուհաթ-
տէյիլ (1829) տէվլէթի Ալիստէն
ալթմագ օլան, վէ շիմտիքի հալտէ ա-
լթգ պոլունուն Ալալալիք նամ Բու-
սիստէն քիւլիւք չէհիսնի գապիլ վէ
Իսթիլա իթմէք պիւթիս իշին գօլալ
տըր:

— Կէլէնիստէ Գարա—Լօմըն իլէրու-
սինտէ վագը Գահէլիլիստա վուգու
պոլունունունունունուն, Բուսիալը կէն
զապիլիս պիրի ֆէվլէլաթտէ իպարաղը
չէնաթ իլէմէսի իւն քէսպիլ նամ իյ-
լէմիշ տիր: Եէօյլէք, մէրգուլագալի-

թին թահթը գօմանտաքնտա պոլուն-
ան ալթըրիս իւն տէֆա թապալա-
րըն թէք իտիսթէք, քէնտունի
տիւլմէնին աթէլինէ գարը Եալթըգ
պըրաքըրար իսէ տէ, Նիհայէթ կէօք-
սիւնէ պիր գուրչուն իսապէթի տիւ-
չիւպ վէֆաթ իտիսթ:

Օմանըլը գօմանտալարը մէրգուլ
իկիտի միւշահէտէ իլէմիշ օլունուն-
րընտան, Բուս մէվլէրալթը գապիլ
իթալիստէն սօնտա, մէրգուլուն նաշը-
նը արալաղա Եմի իտիսթէք: Նաշը ա-
նիտէ պոլունունալ, մէրգուլուն Եիւրի-
մի շաղընտա կիւզէլ պիր գատարն օլ-
տունուն թէպէյիլին իտէր: Պինանէ ա-
լէյս մէրգուլունին ճէնաղէթի, չէհիսն
ալթիսթիստէ լալըգ սուրէթտէ գալթը-
րըլըպ, մէրգուր իւզընիստէ տալի պիր
խալ տիւրիսիլիլ:

— Ղաղէթալար Մէհէմէտ Ալի բա-
շա հաղրէթիւրիսն աղլիստէն տալթը
ուզուն միւսալալալար իտիսթիւր:
Պու խոսունտա թան զաղէթաքնտա
չու աթիստէք միւսալալա օգունունուն
տուր:

Մէհէմէտ Ալի բաշա, Եունունտա
սէրտարը սապաղըն Եէրիսն կէլիսիլին-
տէ, օրտունուն հիւսնունունու զաթէթ
սէֆիլ պիր հալտէ պոլարագ, թէհաճ-
հիւպէ շալիսն պիր սուրէթտէ օրտու-
նու մէջքիւր թանգիլ վէ թէրթիպ
իլէմիշ, վէ պոլունտան պաշգա գօման-
տալը թահթընտա օլան ասաքիւրին հէ-
նէնալթը թէլիւք գըլըպ, Իսթան-
պօլտա կիւզէլ իսթիսթէ հուսուլէ կէ-
թիւրիլ իտի:

Իսթիստա միւշարիլէյսին հարաքեա-
թընա, Օմանըլը Երքանը հարաքըն
րիֆագաթընտա պոլունուն պիւթիսթի
զալթըլար, վէ ալթիստուն տիւլմէն
Ժէնէրալը, գանն իտիսթիսթի միւ-
շարիլէյս Գըրմէթ Իթմէքտէ, վէ
Բուսիլի օրտունունուն պիւթիսթի Օմ-
անըլը գօմանտալարը իլէնտէ, էն զի-
տտէ Մէհէմէտ Ալի բաշալալալ Գօրգ-
մագտա պոլունունունունուն տըր: Գօման-
տանը միւշարիլէյս տալիս միւստէպ-
պիրին վէ մահիլանէ մանօլա իւր
իթմիշ տիր: Վէ Գարս Օմանս սաղ
թարաթ սիւլալիլին գապիլըն միւս-
քիւն զըլան թէրթիպիլ վէ բլանալըն
աղըլան օլունուն անյաշլըմը, վէ օր-
տուլի հիւսնունուն սիւրաթիւ շըմալ
տողուն Եիւրիսթէք, Բուսիալ վէլի
ահտընը օրտունունուն, Բուսիստուն
մուհաթէսիսին թէքէք վէ Բիւրիստու
թէքէք Պիւլաթա տողուն կէրի չէքիւ-
մէնէ մէհպուր գըլտըլընտա, հէրթա-
րաթտա մէտս ու սէնալար օգունունուն
տուր: Հալպուրի Մէհէմէտ Ալի բա-
շա շու հարեքէթիս իսթիսթէքէք, վէ
պաշլընա Բուսիալ վէլի ալտը օր-
տունունունուն Բիւլալա Եօնիսն իտաթ
կէօնտէրիլմէսին, վէ պու սուրէթիլ
Բիւլալալըն Եիւրաթընտալ Օմանըլը
իսթիսթէքաթըն թէքիլին մուհա-
սէրէնէ ալտըլմագ վէ պիւսապէրին
Օմանս բաշալա մուսիլմէթտէ պոլուն-
ագ վաղիթիսին իլալա իթմէք իշին
իւրա իլէմիշ կիպի կէթիւրիստէ տիր:
Մէհէմէտ Ալի բաշա Բաղկատտան,
վէ գալիսիլ վէ միւսիսթընը ալալագ-
տա օլունունուն իսթիսթընտան ուզագ-
լանագ իսթիսթէք իտի:

Թալալա զաղէթաք մուսպիլիստէն
պիրիսին պոլունտան չէնտ կիւն աղտէմ
պէնան իթալիլինէ կէօրէ, Մէհէմէտ
Ալի բաշա պու խոսունտա ասալա սէթը
իթմէմիշ, վէ Եէր Սիւլէյմանս բաշա

Երբ Գանձը Սէն Նիգոլա գաւառը գար- շըսընտա տառանդա տուրաճագ եւր- տէ, Պալապարըն պիւր կէշիտինտէն աշաղը էնմիշ օլալալը, քէնտինին տէ մէզըբիւր մանօլրալը ինքաւէ հիշ պիւր հաճաթը գալմանաճաղընը տալիմա պէնտն իյլմիշ տիր: Մէհէմմէտ Ալի բաշա պիւր քէշըրէ հիւճուճ իթտիկին: տէ քէնտինին չօղուգ մուխաթարա- եա իղա իթմէնէճէկինի պիւրէ իտի, շիւպհէսիգ պաշալալըն հարեքէթի տէվամ իտեր իտի, վէ իշթէ պունտան տօլալը Զէրգօֆա թարաֆընտա Ռուս- լար իւզերինէ հիւճուճ իթմիշ տիր: Էւաքին միւշարիլէյհին օրտուսու պու- նօքթա իւզերինտէ կէրի սիւրիւլիւպ, վէ Մէհէմմէտ Ալի բաշա պու ճիհէթ- տէ, տիւշմէնին զաւեթ միւսթահօքէմ վէ գուվլէթիլ օրտուսու անպաւ- րագ, իսրար իթմէնէքիկի թէրճիհ իյլմիշ տիր: Էօյլէ կէօրիւնիւր քի, միւշարիլէյհին պաշլըճա հայսիեթի, էմիր պաւրիթ սահիպի օլմասը իտի: Մէհէմմէտ Ալի բաշա չու հարեքէ- թինտէ, Սիւլէյման բաշանըն Երբգա պօղաղընտա վէ Ռուսլարըն իլէֆա էօ- նիւնտէ ինրա իթիթիքէրի գահրաման- լարընա իմթիսալ իյլմէք իսթմէմիշ, վէ քէնտի թէշէպպիւսիւնիւ իլէրի վարտըմագլըգտան պիւրտէն պիւրէ ֆէ- րաշաթ կէվմիշ տիր:

«Հալա գօրգուլաճագ սուրէթտէ օլ- տուղուստան, Մէհէմմէտ Ալի բաշա մուխապէրէ եօլարը գաբանըն տէնու իղթիւրապ իշինտէ իտի:

«Պունտան տա գաթինաղար Օսման բաշա հաղըթիլէրինէ զալիլի վէ մու- հիմմաթ եէթ իշմիշ օրտուղուստան, բա- շայի միւշարիլէյհին էնէն Գարա Լօմտա մէվթըլարընա չէքիլմէյի ուսուլը հար- պիւրտէն տա իյլմիշ տիր:

«Իշթիմալ տըր քի միւշարիլէյհ չու հարեքէթիլէրինէ բէք աղլալալը Բարաթ- միշ, վէ ճէնուպ թարաֆընա տօղուս- պիւր հարեքէթ իյլմէք իլիկի տահա զի- եատէ գօլալ վէ ֆայտէլի պուլմուշ տուր:»

ԻՍԹԱՆԲՈՒԼ ԻՆՉԻՐԻՆԷ
ՊԻՐ ԻԲԻՆՃԻ ԵՆԻՐԻՆԻՆԻՇ

Ռուս էրքեանը հարպը ըրֆագա- թընտա, մուխալը քըֆաթըլա պուլու- նան պիւր Թրանսքը ամիշէ միլիթէրի, հոկտ. 1 թարիլիլէյհ չու ամիլտէքի միւշարիլէյհ իթմիշ տիր քի, վագաա թարաֆիլիւրանէ իսէ տէ, երէն շաւանը տիգգաթ տըր:

«Վագաա պիլիմ թարաֆըլըգտան պիլիւր իսթալար վուգու պուլուս, լաքին Օսմանլըլար տալի պու խուս- սուստա պիլիտէն կէրի գալմագ իսթէ- մէմիշլէր տիր: Էկէր Բիլլիւա, ալմըշ օլտուղու 10-15,000 նէֆէր ասաքիլէ վէ Եէվլէթ բաշանըն Օսման բաշա կէօնտէրտիկի գաֆիլէն նիսպէթէն թէսիլմիլ օլուր իսէ, վէ էկէր Ռուսիա վէլիի աշտընըն օրտուսու եաղընտա պիւր խալը ֆըրգայի աաքէրիլէյհ ի- լէ թահիլմ իտիլէրէք, Մէհէմմէտ Ա- լի բաշանըն օրտուսուսու պօղար իսէ, պունուս սէպէպի պաշլըճա, Օսմանլը- լարըն ալտտէվամ պիւր այ զարֆընտա Երբգա մուհաֆըլըլարընա գարըն հիւ- ճուճ իթմիշլէրի օլաճագ տըր: Բիլլի- նաւա եալուս Լօմ խաթթը իւզերինէ 25-30,000 նէֆէր Օսմանլը ասքէրի վագթը միւշարիլէյհ կէրի իտի, տէվ- լէթի Օսմանիլէն նէ գատար խա- յըլը օլաճագը մուխաթարէն կէօ- ըրիւլէճէք տիր: Պիւր չօք ինիլիլիզ

վէ Ալման արգատաշլարըմ հէր նէ գա- տար պու սէնէ մուհարէպէնին խիթալ պուլուղուղուս, եալուս խիթալ պուլ- մուշ կիպի օլտուղուղուս գանն իթմէքտէ իսէլէրտէ, պէն տահա պաղը զարիպ հալլէր կէօրէճէյիմիլիզ զանն իտէրիմ: Հալպու քի պունտան սօնրա նէ եա- բըլաճաղըն էվլէլէն պիլմէք մատ- տէսինէ կէլինճէ, սիլլէրէ թալմիւնա պիւր էֆըրար պէնտն իթմէքիլիկ իճ- թիսար իյլէրիմ:

«Կէշէն մայիս աւընտան պէրու պիւր չօք մուհարէպէ թալալվուր վէ բլան- լարը պէնտն իտիլիկին իշիթտիմ: Աղ չօք աղլէ եաղըն օլան չու խաւա- լաթ հագգընտա պահպար տէրճիլէ, զաղէթանըղըն սիւթուղէրինի սուլի իսթիմալ իթմէտիլիմ իշին, աճիլլէ- րինէ հագգըլը չըգարընընըլ: Անճագ պու կիւնքի կիւն Ռուս օրտուսուսուս զըշա գատար նէ եաբապիլէճէկի սի- ւալ օլունապիլիլ: Իմտի պէնիմ ատէ- թիմ իւղոն, թալմիւն վէ գանն իլէ պահա իտէլիմ: Էվլէլա հոկտեմբեր իլէ նո- յեմբեր արասընտա տահա պիւր այլըք եաղընը օլմաք իսթիմալտէն տիր: Պիւր այ զարֆընտա տա չօք շէյ եաբը- լապիլիլ, նասըլքի պու տէտիլիմիլիզ- մէշհուր յուլիս սյը շահիտ տիր: Զին- քի մէզըբիւր այ զարֆընտա պիլ ժէ- նէրալ Կուրգօ իլէ Թունա նէհրի քէ- նարլարընտան Մարիյա նէհրի քէնար- լարընա գատար երիւրիւրէք, վէ հայ- ֆա կէրի պիլէ տէօնտիլէք:

«Պալտա զիք իթիլիմ քիատէ ֆըրգալարըն իթմամ իշին, մուխա- լաթէն կէլէն պիւր գաշ ֆըրգա քիատէ ասաքիլիլտէն պաշա, հոկտեմբերին իլք կիւնլէրինէ գատար եալընը խաւա քիատէսի օլարագ, իթի ֆըր- գա կըրնատիլէ, իւշ ֆըրգա քիատէ, վէ պիւր իլիմ թալալ վէ քիատէ զաթէն վիլուս իթմիշ տիր:»

«Հէման 50,000 նէֆէր ասիլէր վիլուս իտէճէք տիր: Տօմարընըլտան պու- լունտա գապիլիլտանտա պաղլարը մու- ւալիւրտէն «նէ» իշին գուվլէյի մէզ- քիւրէնին պիլիւր գըմը Պալգանլա- րըն ճէնուպ թարաֆընա սէվգ իտիլ- մէնէճէք տիր: Իսթիլէք վէ չէօյլէ ի- լալի իյլմէքտէ իտիլէր, «Թունա նէհ- րինին միւրընտէն պէրու չու մուհա- րէպէնին հագգըլաթէն էն պիլիւր վէ զիեատէ տիգգաթէ շայեան նօքթաթ ժէնէրալ Կուրգօնուն սէֆէրի օլմուշ տուր: Ժէնէրալը միւսմալիլէյհ օն իքի պին քիլի իլէ իսթիլալալ գատար գօրգու պըրագմը, վէ Պուլարիսթա- նըն էն գէնիլին պէլտէլէրինի օրտուսա քիւլալա իթմիշ տիր: Վէ նիհաթէթին տէ կէրուսէ ալմէթ իթմիշ իսէ տէ, պունա սէպէպ իթմալալ պուլունմամաթ օլմուշ տուր: Ասաքիլի իմտատիլէ իսէ սաղ եան իւզերինէ միւնասիպէթսիլիզ հարեքէթի թէարրիլիլէն ինրա օլուն- մագ իսթէնիլտիլիլտէն ալըգօնուլմուշ վէ պու հարեքէթ իսթիլէրա ժէնէրալ Գրիլտիլէրէն իհալէ իտիլիլտէն, միւսմալիլէյհ պու խուսուսա գարըն կէլիլիլ տիր: Հալպու քի պու հարեքէ- թին նէթիլէն յուլիս 18130 ունճու կիւնիլ Բիլլիւա տա վուգու պուլան մաղ- լապիլէթ օլմուշ, վէ չու մաղլուպի- եթթ թունա իլէ Պալգանլար արասըն- տա օրտուսուս խաթթը մուխապէրա- թընը թէշիլէքէն գօյմուշ օլտուղուս- տան, ժէնէրալ Կուրգօ Եէնի Զաղա- րատա վէ ճուրանիլտէ գաղմտըլը շաշալը մուգաֆիլէրիլէթիլէրինին մէյ- վէսին լալալ էտէրէք, Պալգան տաղ-

տան չէքիլմէնէ մէհպուր օլմուշ Գունուս պէրապէր ֆիլիթու- արըն էն զիեատէ գըլմէթտար Թի Ռուսլարըն կէտինտէ գալմըլ լէ, Ռուսլար պու ճիհէթի Սիւ- ն բաշանըն շիտտէթիլի հիւճուճ- րա գարըն մուհաֆագա իտէպիլ- Կտիր: Պալգանլարըն կէշիտէրի օլու հալտէ, միւսմալիլէյհին խա- լի իշին տալիմա ալըք գալա- ճտըր: Պիւր քէրէրէ Ռուսիանըն խաւաքիլիլ մէյտանը հարպա վա- սուր իսէ, թապիլաթըլալ իւք թիլիւս ալմըշ եալուս էթմիշ պիւքէր իլէ մէրքէգ ճիհէթինտէ հաթիլ թէարրիլիլէն թէքարէն իպար իլլէմէք օլաճագ տըր, վէ պու հարեքէթի թէարրիլիլէնին գատընտա, զաթէն խալլիլէն եօ- լուն չու Սիւլէյման բաշանըն օր- տունտան պաշա, տիլիլէ հիշ պիւր մալպուլունմաճաղըն ճիհէթիլ, տօղուստ տօղուստ էտիլիլէն վա- սըլ սճագ տըր, հալպու քի սաղտա եալի սօյ թարաֆտա հարեքէթի թէպիլիլէն իպիլիտար օլունուր իսէ պու հարեքէթ պաշա չըգտը- ղընա, գըլըն Եունուսուս եալուս Սօֆի թարիլիլ իւզերինտէ տիլիլ պիւր գալիլը մուհասէրէ իթմէք մէհպու- րիլիլտէն պաշա նէթիլիլէյի միւն- թիլիլ մաճագ տըր: Օսման վէ Մէ- հէմմա Ալի բաշալարըն գարընտա, պիլիլտանթիլա եալուս Լօմ շէհրի իւ- ղէրիլտէ, վէ տիլիլէրի, էկէր Բիլլիւա եաղ լէվիլի կէլմէպէն էվլէլ թէսիլմ օլուր իսէ, մէզըբիւր գալէնտէն արգա- սընտա վէ էկէր թէսիլմ օլմաղ ի- սէ, էօնիւնտէ վէ մէթէրիլէր ի- լիւնաղ տըր: Երբգա պիւր Գըլալիլիլ մուհարէպէնին թէճրիլ- պէսի իլէ, ալմէմալըն կիւն պիւր հալ- գօյմագտա միւշարիլէյհ օլմաճալ մէ- թէրիլիլտէն արգաթընտա պուլուն- տուղարըն գէման, Ռուսլարըն մէզըբիւր մէթէրիլիլտէ Օսմանլըլարտան տահա զիեատէ ինտա վէ մուխաֆագըլիլէթ- լէ մուհաֆագա իտէպիլտիլէրիլ իս- պաթ օլունմուշ տուր:

«Պալտա պէնտն օլունտան բլանըն, եանի Սիւլէյման բաշալը մաղլուպ իթ- տիլտէն սօնրա, կէշէն յուլիս սյընտա էտիլիլէն իւզերինէ վուգու պուլան հա- րէքէթի մուգաֆիլէրանէն էնիլտէն իպիլիտար իլլէմէք թարաֆընտա պու- լունտար իշին, Բիլլիւա իւզերինէ վա- գը օլան սօն հիւճուճ, աղըլըքա պիւր իշ տիր: Պունլար, Օսման բաշանըն տէհէթիլի խաթթընա գարըն հիւ- ճուճ իթմէքտէ նէ» իլլէլմու վար իտի, պըրագմալը իտի քի միւշարիլէյհ քէն- տի թապիլալարըն իշինտէ թիլիլտէն վէ քէնտինին հարեքէթի թէարրիլ- լիլէն իթիլիլտէն, ֆագաթ օգոստոս 30 տա Զիլիլիլտէ միւշարիլէյհ աղ պիւր մուխաֆագըլիլտէ պուլունտան օ կիւ- ղէլ պաթարալարը արգաթընտա պէք- լէսին, տիլիլտար, Հալպու քի պէնճէ Բիլլիւա հագգընտա իթթիլիլաղ օլու- նան չու հարեքէթ, մէրքէգ ճիհէթի- նին թէարրիլիլ բլանըն իշին պիլիլէք պիւր մանի կէօրիլիլտէ: Պու կիւնքի կիւն պու ֆէտաքէրըլըլարտան սօն- րա, Բիլլիւալը Էօյլէ հալի իւղոն պը- րագմալալ Էօյլէ պիւր նէթիլէն հաթը օլմուշ օլուր քի, տիլիլէ թարաֆտա զաթէթ շաշալը մուգաֆիլէրիլէթիլէրինին մէյ- օլունտա պիլիլէ, էնին կիւն իլէ մէզըբիւր

նէթիլէնէ գարըլըք թուլուպիլիլտէն խաւա ասքէրինին վիլունտինտէն սօն- րա, մուհարէպէնին «ֆիլիլէն» տէվալը, պէնճէ չու իքի նօքթա եա միլիլէվա- գըք կէօրիլիլտէ, եանի պիւր այ տա- հա գուրու հալալար իթմէսի, վէ Բը- լէֆանըն ալմէմաթ:

(1. Հէրալտ)

—Հոկտ. 11 թարիլիլտէ Զանագ Գա- լէտան Գուրիլէ տ'Օրիան զաղէթաթը- նա չու ամիլտէքի մէքթուպ եաղըլմըշ տըր:

«Կէշէն հաթթա սալը կիլէսի, նէհ- րին օլ պիւր թարաֆընտա վագը պիւր պաղըն իշինտէքի գուլէ կիպի մահէլ- լէ իւշ նէֆէր խըրքը կիլէրէք, մահէլ- լի մէզըբիլտէ իգա իթ իտիպ, պաղըն պէքէսի օլան իւշ քիլիլտէն պիլիլտէն էշեալարըն սիլիլաթ, վէ գալտըքա ալմէթ իթմիլիլտէ տիր:

«Էվլէլէք կիլէ, թիլիլէք թէքէլ- լիլմ իտէն տէօրթ նէֆէր սարիլ, պիւր Եէհուսի սարաֆըն խաւապէն կիլիլ- լէր: Սարիլիլտէն իքիլի, պիլիլտէն գաթա չըգըլ, սարաֆըն գալմընըն եաթտըլը եաթալա տօղուս կիլիլիլ- լէր, վէ մէրգ ումէնին պօղաղընտաքի ալմուս կէրտանլըլա էլ ալմիլլալ տըր: Գարընք ֆիլիլտէն ֆէրեատիլա- րը իւզերինէ, գօճագ գօլուպ սարիլ- լէր իլէ գալիլա եա թուլիլտէն, վէ նիհաթէթ մէրգուս սարաֆ Էլիլտէն եարալանմը, վէ սարիլիլտէ կէրտանլը- ղըլալը կէօթիլիլտէլիլտէ տիր: Խա- նէնին խըղմէթ եալարընտան պիլիլ ալիլտա պուլունտուղու ճիհէթիլ, պաղըլըք չաղըլմա եալալմը օլ- տուղուստան, խաւապէն գալունտա պէքէնէն իքի նէֆէր սարիլիլտէ մէր- գուսուս եիլիլտէն պըշաղա վուրուպ եարալմալար տըր: Սարիլիլտէ կէր- տանլըլտան պաշա պիւր շէյ ալըրա- մալըլար տըր:

«Եէհրին իտիլիլտէ պուլունտան Ռուս խաւապէն տալիլ խըրքըլար կիլիլտէն թէճրիլիլտէ իթմիլիլտէ, վէ գա- բուլարը գըրմըլար տըր: Պու վուգուս ալիլտալտան նաշի, հիւքիլմէթի մու- հէլիլտէն շէհր Եհալիլտէն աղալմա- րը ալաթուրգա սաթթ իւշտէն սօնրա, խաւապէնտէն տիլարը չըգմալարընը մէնն վէ չըգմալար օլուր իսէ, ալաղ ու կիլիլթիլ օլունտալագ, մահպուս իտիլէ- ճէքէրիլտէ պէնտն իթմիլ տիր:

«Անատուղուս իլէրուլէրինտէ պիւր չօք Էշըրա ֆըրգալարը բէյտա օլուպ եօլմուլարը սօյմագտա տըրար: Պու ֆըրգալարը թէշըլ իլլէնէն էֆրա- տըն Էքէրիլտիլ ասքէր գալալարը տըր: Եէհրիլտէն օն սաթթ ուղաղ- տա վագը պիւր մահէլտէն չու սօն կիլիլտէն կէլիլտէ օլան պիւր եօլմու Էս- նայիլ րահտէ օն իքի քիլիլտէն միւրէք- քէպ պիւր ֆըրգալա թէսատիլիլտէ իտիպ պու ֆըրգա Էֆրատընըն քեաֆէսինի թանըլըլըն, ֆագաթ քէնտինին սօյ- մամալարը իշին թանըլմաթի կիպի կէօթիլտէլիլտէն սէօյլէմիշ տիր: Ռուս մէլիլտէն կէլիլտէ եօլմուլար տալիլ աս- քէր գալալը օլան պիւր թագըմ Զէր- քէս վէ Զիլլալէք Էֆրատընտան միւ- րէքէպ Էշըրա ֆըրգալարընա սըգ- սըգ թէսատիլիլտէ օլունտուղուս պէ- նան իտիլիլտէ:

«Եունապէն շէհրիլիլտէ Զանագ Գալէա գօմանտանը Էյուպ բաշա իլէ նատիլ բաշա (Իլուսիլտըլ ժէնէրալ Ուիլիլ) պուլունտագտա օլուպ, պունլար, Տէրիլապէթիլտէն կէօնտէլիլտէ օլ- տուղուստա պիւր միւստէթ էվլէլիլտէ

